Parallelsessie Beraad & Advies 13 november 2025
Verordening Jeugdhulp
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer K. van Willigen
Griffie:	mevrouw E. van Bekhoven
Notulist:	mevrouw J.M. Kiep-de Jongh
Raadsleden/ fractieassistenten:	
Stadsbelang:	mevrouw G. Metz
Democraten Gorinchem:	---
PvdA:	mevrouw P. de Groot
VVD:	mevrouw M. Veldheer
ChristenUnie/SGP:	de heer A. de Jong
Gorcum Actief:	de heer B. Bahlmann
D66:	mevrouw W. Alba-Heijdenrijk
CDA:	de heer P. Kuijten
SP:	---
Portefeuillehouder:	mevrouw E. Dansen
Ambtelijke ondersteuning:	mevrouw M. Teeuw

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.
Hij meldt dat zijn fractie niet vertegenwoordigd is omdat hij het voorzitterschap heeft overgenomen van de heer Tekir.

Verordening Jeugdhulp gemeente Gorinchem

Diverse ontwikkelingen, waaronder de verlengde regionale inkoop jeugdzorg 2026, de financiële uitdagingen waar wij als gemeente voor staan, gewenste aanpassingen op basis van jurisprudentie en de wens om meer in te zetten op "normaliseren", hebben gemaakt dat de huidige Verordening Jeugdhulp is aangepast. De raad wordt gevraagd in te stemmen met de nieuwe Verordening Jeugdhulp gemeente Gorinchem 2026. De Verordening sluit aan bij de Integrale Samenlevingsvisie. Tijdens de I&O van 9 oktober is de verordening toegelicht aan de raad. Na afloop zijn nog enkele technische raadsvragen gesteld. Deze vragen en de antwoorden daarop zijn als bijlage toegevoegd aan het raadsvoorstel.

Mevrouw De Groot bedankt de wethouder en de ambtenaren voor dit technische stuk. Maatwerk is van toepassing op deze verordening. Soms kan het een nadeel zijn als je als raadslid ook ambtenaar bent op bepaalde thema's, maar in dit geval kan zij niets anders dan haar complimenten uitspreken; hamerstuk.

Wethouder Dansen brengt de complimenten graag over.

Mevrouw Veldheer sluit zich aan bij de complimenten. Met deze verordening wordt een belangrijke stap vooruit gezet. Professionals en inwoners krijgen duidelijkheid over de toegang tot jeugdhulp en het principe van normaliseren wordt vastgelegd. Niet elke hulpvraag vraagt om zware zorg, soms ligt de oplossing binnen het gezin of het netwerk. Voor haar fractie is het een hamerstuk.

Wethouder Dansen onderschrijft dat normaliseren een mooie richting is omdat het jammer is dat in de afgelopen jaren steeds meer dingen niet meer als des ouders worden gezien.

De heer De Jong sluit zich aan bij de complimenten voor het stuk waarmee een goede stap wordt gezet binnen de jeugdzorg. Normaliseren is hem uit het hart gegrepen want van ziek praten word je niet gezonder. Ook complimenten dat Gorinchem wat zaken heeft toegevoegd aan de regionale verordening waardoor lokaal beter gestuurd kan worden. De jeugdautoriteit geeft aan dat de jeugdzorg in de afgelopen tien jaar verdubbeld is in kosten (rekening houdend met een inflatiestijging van 25%) en wijst op een wildgroei in de enkelvoudige GGZ jeugdzorg waar winst wordt gemaakt. De grotere instellingen hebben moeite om de complexe zorg financieel rond te krijgen. Hij vraagt of deze verordening helpt om de inkoopprocedures in de complexe zorg beter te borgen.

Wethouder Dansen antwoordt dat geprobeerd wordt een beweging naar de voorkant en preventie te maken. De tendens van steeds meer kinderen in de zorg ombuigen door te kiezen voor hulp, ondersteuning en welzijn in plaats van zorg. Binnen de GGZ zorg gebeurt van alles en daarbij kan niet aangegeven worden hoe het verdergaat. Zij verzoekt de voorzitter toe te staan dat er ambtelijk een aanvulling volgt.

De voorzitter constateert dat dit niet op bezwaren stuit en biedt gelegenheid om te reageren.

Mevrouw Teeuw vult aan dat met de verordening wordt beoogd om zaken vroegtijdig te signaleren en enkelvoudige vragen op een andere manier op te lossen en te voorkomen zodat er ruimte wordt gecreëerd om aan de achterkant voor de meest kwetsbare gezinnen en complexe casuïstiek wel tijd en ruimte te hebben. Complexe GGZ zorg gaat vaak samen met andere problematiek en dat maakt het ingewikkeld. Met de nieuwe verlengde inkoop is met name de hoog specialistische zorg (daar zit vaak de GGZ zorg in) een apart traject waar samen met een aantal partners gekeken wordt of de krachten gebundeld kunnen worden door in gezamenlijkheid de zorg te kunnen bieden die nodig is zonder dat men van de ene organisatie naar de andere organisatie gestuurd wordt. Dus een beweging naar voren voor de enkelvoudige problematiek waarbij groepsgericht ook een aanbod zou kunnen zijn om aan de achterkant tijd, geld en ruimte te creëren voor kinderen met complexere vragen.

De heer De Jong bedankt voor de toelichting.

De heer Kuijten heeft de wethouder in de I&O attent gemaakt op een publicatie in NRC van september 2025 over de gemeente Veendam die de marktwerking overboord heeft gegooid. Zijn fractie vindt dit een loffelijk streven omdat jeugdzorg geen verdienmodel moet zijn. Hij informeert of de wethouder voornemens is om op korte termijn een onderzoek te doen naar dit model en meer te gaan sturen op verandering en meer efficiënte inkoop van voorzieningen zodat alle jeugdzorg adequaat, effectief en efficiënt verzorgd kan worden.

Mevrouw De Groot vraagt of dit betekent dat de overheid moet betalen voor jeugdzorg in plaats van marktpartijen.

De heer Kuijten verduidelijkt dat hij niet stelt dat de overheid moet betalen voor jeugdzorg, maar op dit moment betalen de marktpartijen ook niet. Het komt allemaal uit de centrale post voor de zorg waar premie aan betaald wordt. De overheid moet de regie voeren en daarom zo voordelig mogelijk met het geld omgaan. Zo voordelig mogelijk wil niet zeggen zo goedkoop mogelijk, het gaat om maximaal rendement. Bij zorgverleners ontstaan grote wachtlijsten omdat er geen geld is en dat zou wellicht efficiënter kunnen. In Veendam is dit blijkbaar gebeurd en daarom stelt hij voor dit model te onderzoeken.

Mevrouw De Groot vervolgt dat dit vooral over het verwijderen van het winstoogmerk gaat, niet of het de meest snelle, effectieve of passende zorg is.

De heer Kuijten benadrukt dat het hem om juiste en passende zorg gaat met zo kort mogelijke wachtlijsten.

De heer De Jong merkt op dat in Veendam orthopedagogen en gedragswetenschappers worden betrokken om GGZ zorg te voorkomen en denkt dat dit in Gorinchem al gedaan wordt.

De heer Kuijten hoort graag de bevestiging van de wethouder, want als dit inderdaad het geval is, juicht zijn fractie dat toe.

Wethouder Dansen reageert dat dat marktwerking in de zorg in het algemeen een positieve ontwikkeling is. Veendam valt onder een andere Regio. Binnen de Regio waar Gorinchem onder valt wordt samen met tien andere gemeenten besloten. Er wordt druk gewerkt aan inkoop waarmee gehoopt wordt op bewegingen naar fatsoenlijke zorg voor jeugdigen zonder dat organisaties daar rijk van worden. Bij het vaststellen van de Hervormingsagenda heeft de raad een bedrag beschikbaar gesteld wat ook een bijdrage heeft geleverd aan het aanstellen van een gedragswetenschapper binnen het jeugdteam. Als het Sociaal Team zelfredzaam is kan er een heleboel gebeuren. Gorinchem heeft geen wachtlijsten, het Sociaal Team kan veel zaken zelf behandelen. Voorkomen moet worden dat jeugdzorgorganisaties kans zien om te dure zorg in te zetten als het minder kan juist omdat er marktwerking is in de zorg.

De heer Kuijten blijft van mening dat er op sommige plaatsen langs elkaar heen gepraat wordt.

Mevrouw Alba heeft reeds aangegeven dat haar fractie valt over de genoemde leeftijd in combinatie met drugsgebruik en vraagt of daar nog enige kanttekening aangegeven kan worden omdat haar fractie is geschrokken van het gemak waarmee dit in de stukken is opgenomen aangezien drugsgebruik te allen tijde een probleem vormt. Een verordening is eigenlijk het tegenhouden van dure zorg. Mensen moeten aan de voorkant zo snel mogelijk geholpen worden zodat men daarmee in de jeugdzorg zo min mogelijk mee te doen heeft. Ervaring leert dat mensen die een appel doen op jeugdzorg daar over het algemeen heel lang op wachten. De negatieve schwung die rondom jeugdzorg hangt (mijn kinderen worden uit huis geplaatst, ik verlies het ouderlijk gezag) belemmert veel ouders om naar voren te stappen. In de verordening wordt een gemiddelde wachttijd van drie maanden genoemd, de eerste drie maanden moet je het eerst zelf oplossen. Zij ziet dat er nee geschud wordt en hoopt dat er zo dadelijk een reactie volgt. In de beantwoording op vragen zijn draagkracht en draaglast opgenomen. Deze begrippen blijven ongrijpbaar voor haar fractie. Er werd een suggestie gedaan voor het opnemen van een procedure van wensen en bedenkingen omdat het kan misgaan wanneer een individu zelf moet inschatten of de draaglast groter is dan de draagkracht.

Wethouder Dansen reageert dat in de vorige bijeenkomst al aangegeven is dat draaglast en draagkracht maatwerk zou moeten zijn; kijken naar het gezin en wat daar moet gebeuren. In het stuk wordt bij drugsgebruik gewezen op normaliseren. Bij de term drugs worden mensen zenuwachtig omdat daarbij aan nare dingen zoals verslaving en afkicken wordt gedacht, terwijl in dit geval juist bedoeld wordt dat het normaal is voor pubers om te experimenteren met allerlei soorten drugs. Als het verzoek is om de verordening op dit punt aan te passen is het haar niet duidelijk hoe dit precies gezien wordt. Het andere deel van de vraag is best technisch en daar heeft zij geen antwoord op.

Mevrouw Alba weet als moeder van een kind van 18 en een kind 21 helaas maar al te goed wat experimenteren inhoudt. Als met normaliseren bedoeld wordt dat 14-jarigen te maken kunnen krijgen met drugsgebruik is dat een verzachting, maar niet als er staat dat het normaal gedrag is als een 14-jarige drugs gebruikt.

Wethouder Dansen vervolgt dat in het kader van normalisering de vraag is wat onder jeugdzorg en onder ouderlijke zorg valt. In haar optiek is het zo bedoeld dat experimenteren door het roken van een joint niet iets is waarvoor je naar jeugdzorg moet, maar als dit zwaardere vormen aanneemt en het gebruik structureel wordt kan het wel jeugdzorg zijn.

Mevrouw Alba begrijpt aangaande draaglast en draagkracht wat er wordt gezegd, maar helaas laten verhalen zien dat het in de praktijk regelmatig heel erg fout gaat met het inschatten van de draagkracht door ouders. Zij vraagt zich af hoe dit ondervangen kan worden want de doelgroep is er misschien wel zwaarder aan toe. Haar generatie kan niet terugvallen op hun ouders die het hebben gedaan want die generatie had geen laptops, mobiele telefoons en de vrijheid van het internet zoals die er nu is. Daar waar het fout gaat kunnen mensen het best heel moeilijk hebben als zij moeten wachten. Zij realiseert zich dat het een lang verhaal is, maar dit gaat haar aan het hart. Haar fractie vindt dat er goed werk wordt verzet met betrekking tot dit onderwerp, maar er is wel behoefte om de vinger aan de pols te houden omdat het slecht gaat met onze jongeren.

De voorzitter reageert dat het pleidooi is gehoord. De vorige keer is terecht aandacht gevraagd voor draagkracht en draaglast. Dit verandert het stuk niet, het pleidooi onderstreept het belang van de beoordeling hiervan.

Mevrouw De Groot merkt op dat in de I&O ambtelijk duidelijk is aangegeven dat er toetsingscriteria komen die door professionals gebruikt worden om draagkracht en draaglast te bepalen. De gemeente kan er niet voor zorgen dat het 100% goed gaat en daarom snapt zij niet wat mevrouw Alba nog duidelijker wil krijgen binnen deze verordening.

Mevrouw Alba verduidelijkt dat de beantwoording op vragen nog een beetje discutabel is en citeert: ”De concretisering van de begrippen draagkracht en draaglast staat op dit moment opgenomen in de nadere regels van 2022. Deze huidige bepalingen zijn in andere bewoordingen overgeheveld naar een voorliggende verordening. In deze verordeningen is in een aantal artikelen een lid opgenomen dat regelt dat er nadere regels opgesteld *kunnen* worden. Dit geldt niet voor artikel 10. Er zullen dus geen nadere regels komen voor de concretisering van draaglast en draagkracht”.

Mevrouw De Groot vervolgt dat gevraagd kan worden hoe de nadere regels eruitzien en vervolgens te bepalen hoe draagkracht en draaglast eruit zien.

De voorzitter constateert dat hier aandacht voor is en dat er een kader uitgewerkt wordt om meer te kunnen objectiveren om draagkracht en draaglast bij elkaar te krijgen.

Mevrouw Veldheer vraagt of dit voor D66 een beperking oplevert voor het in stemming brengen van het voorstel. Dat is niet het geval.

Mevrouw Metz sluit zich aan bij de lovende woorden over het stuk. De nieuwe verordening laat zien dat er wordt gekozen voor zorgvuldigheid, kwaliteit en verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd is bekend dat regels pas waarde krijgen als zij in het dagelijks leven werken in de gesprekken en op momenten waarin ouders en jongeren het moeilijk hebben. De verordening is een belofte aan jongeren dat wij hen niet laten vallen, blijven luisteren en bijsturen waar nodig. Jeugdhulp is iets wat samen wordt gedaan. In artikel 13 staat dat er maximaal 30 uur vaktherapie per kalenderjaar wordt vergoed door de gemeente. Voor wat complexere gevallen kan dit net iets te weinig zijn. Zij vraagt of de mogelijkheid voor verlenging op advies van een behandelaar toegevoegd kan worden. Voor haar fractie is dit een hamerstuk.

Wethouder Dansen is het eens dat kinderen en jongvolwassenen de zorg moeten krijgen die zij nodig hebben. Zij kan zich voorstellen dat wanneer dit meer is dan nu in de verordening is opgenomen dit bespreekbaar gemaakt kan worden en ziet dat er ambtelijk instemmend

wordt geknikt. In de richting van mevrouw Alba geeft zij aan dat het belangrijk gevonden wordt dat het goed gaat en daar kan op vertrouwd worden.

Mevrouw Alba geeft aan dat er vertrouwen is, maar er zijn ook zorgen. Haar fractie onderkent dat er hard gewerkt wordt en daarom blijft zij de vinger aan de pols houden.

De heer Bahlmann sluit zich aan bij de complimenten voor het stuk. Zijn fractie heeft er vertrouwen in. Normaliseren wordt door zijn fractie als een welkome toevoeging aangemerkt. Hij bedankt voor de wethouder voor de heldere beantwoording.

De voorzitter geeft aan dat het voorstel ook voor de fractie van Democraten Gorinchem een hamerstuk is.

Wethouder Dansen is blij en trots met de uitkomst van deze B&A omdat in de afgelopen vier jaar hard is gewerkt aan de verordening.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de inbreng en sluit de vergadering.

Toezeggingen:
Er zijn geen toezeggingen gedaan.